Gemeente **Borne**

**B en W voorstel** **20int05003** **Voorgestelde behandeldatum in B&W**
24 november 2020

| | | |
|---|---|---|
| **Onderwerp** | : | Landschapsanalyse (en -waardering) buitengebied Borne |

**Samenvatting voorstel**
De komende jaren zal er, samen met bewoners en andere belanghebbenden, aan de slag worden gegaan met een omgevingsvisie voor Borne. Dat kan gevolgen hebben voor de omgang met landschap. Hoe gaan we in de toekomst om met toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen en het behoud (en versterking) van de ruimtelijke kwaliteit van het landschap?
Om hier mee aan de gang te kunnen gaan is het van groot belang om te weten welke waarden of 'kernkwaliteiten' het huidige landschap heeft. In 2009 is er weliswaar, in het kader van het project 'De Groene Poort', een ontwikkelvisie opgesteld maar een gedegen analyse en waardering van het Bornse landschap ontbrak tot op heden nog. Vandaar dat hiervoor opdracht is verstrekt aan adviesbureau N+L landschapsontwerpers en inmiddels hebben zij een zeer uitgebreide landschappelijke analyse en waardering van het Bornse buitengebied afgerond. Deze analyse (zie 20bij07543 en 20bij07544) wordt op dit moment al betrokken bij de Bornse energievisie en bij de PlanMER-procedure voor de Vloedbeltverbinding. Voorgesteld wordt om het analyserapport vast te stellen als toetsingskader voor ruimtelijke ontwikkelingen en als basis voor de omgevingsvisie.

**Ontwerpbesluit**
1. In te stemmen met het ontwerp van de door N+L landschapsontwerpers opgestelde landschapsanalyse (ruimtelijke analyse en waardering zie 20bij07543 en 20bij07544) als toetsingskader voor toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen en als basis voor de nog op te stellen omgevingsvisie voor Borne
2. Het ontwerp van de landschapsanalyse gedurende 6 weken voor inspraak ter inzage te leggen.
3. Het ontwerp van de landschapsanalyse en waardering ter kennis te brengen aan de raad (vaststelling door de raad na inzagetermijn en met inachtneming van de inspraakreacties).

| | | |
|---|---|---|
| **Openbaar** | : | ja |

| | | |
|---|---|---|
| Programma | : | 1. Duurzaam Borne |
| Portefeuillehouder | : | A.A.L.M. Spekschoor |
| | | |
| Opgesteld door (tel.) | : | A.J. Compagner (toestel 640) |
| | | |
| Team | : | Ruimtelijke en economische ontwikkeling |
| | | |

| | | |
|---|---|---|
| Medezeggenschap | : | Nee<br>– |
| | | |

Gemeente **Borne**

## 1 Inleiding

De komende jaren zal er, samen met bewoners en andere belanghebbenden, aan de slag worden gegaan met een omgevingsvisie. Dat kan gevolgen hebben voor de omgang met het landschap. Hoe gaan we in de toekomst om met het beheer en met de ontwikkeling van het landschap en hoe gaan we om met toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen, de transitie van de landbouw en het behoud (en versterking) van de ruimtelijke kwaliteit van het landschap? Om hiermee aan de gang te kunnen gaan is het allereerst van groot belang om te weten welke waarden of 'kernkwaliteiten' het huidige landschap heeft.

In 2009 is er weliswaar, in het kader van het project 'De Groene Poort', een ontwikkelvisie opgesteld ('de Groene Poort, landschappelijk en recreatief verbinden, Grondmij) maar een gedegen analyse en waardering van het landschap ontbrak tot op heden nog.
Met de komende omgevingsvisie als aanleiding (maar ook i.v.m. de energietransitie en de nieuwe infrastructuur) is er begin dit jaar opdracht gegeven voor het opstellen van een landschapsanalyse. Onlangs heeft adviesbureau N+L landschappen het (zeer uitgebreide) analyserapport afgerond. Het is gewenst om deze beleidsnotitie vast te stellen voor enerzijds de onderbouwing van toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen en anderzijds als basisdocument voor de toekomstige Bornse omgevingsvisie.

## 2 Beoogd resultaat

Het waarborgen en versterken van de landschappelijke en ruimtelijke kwaliteit van het Bornse buitengebied (De Groene Poort). Deze doelstelling sluit aan bij het raadsakkoord 2018-2022 waarin is opgenomen dat er blijvend wordt ingezet op versterking van De Groene Poort.

## 3 Argumenten

*1.1 de opgestelde landschappelijke analyse heeft verschillende doelen*

Borne heeft een prachtig kleinschalig buitengebied met een hoge landschappelijke en cultuurhistorische belevingskwaliteit. Tegelijkertijd is het ook erg kwetsbaar door de ligging tussen de oprukkende steden Almelo en Hengelo/Borne. Alleen al om die reden is het belangrijk dat Borne de kwaliteiten van het buitengebied borgt en blijft aansturen op ruimtelijke en landschappelijke kwaliteit bij nieuwe ontwikkelingen. Zeker nu er veel opgaven en ontwikkelingen op het buitengebied afkomen.
De opgestelde landschappelijke analyse wordt op dit moment al betrokken bij de energievisie en bij de PlanMER-procedure voor de toekomstige Vloedbeltverbinding. Hiermee is het doel van de opgestelde landschappelijke analyse vijf-ledig:

- Een goede landschappelijke analyse en waardering van het huidige buitengebied van Borne (0-meting)
- Een instrument voor het aansturen en toetsen van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen
- Een basis voor de inpassingscriteria voor de energieopgave
- Een basis voor de inpassingscriteria voor nieuwe infrastructuur
- Een basisdocument welke kan worden gebruikt als instrument voor de toekomstige omgevingsvisie

*1.2 het rapport brengt de historische ontwikkeling van het landschap vanaf 1900 tot nu in beeld.*

In het analyserapport wordt ingezoomd op de historische ontwikkeling van het landschap vanaf 1900 tot nu. Het jaar 1900 is een tijdsbeeld welke over het algemeen bestempeld wordt als een mooi, ruimtelijk sfeervol en romantisch (coulissen)landschap. Het is de tijdsgeest waar aantasting van opschalende landbouw, het industriële tijdperk, de infrastructuur en de uitleg van dorpen en steden nog weinig invloed hadden op het landschapsbeeld. Via helder kaartmateriaal wordt duidelijk gemaakt dat ook het Bornse landschap de afgelopen 120 jaar enorm is veranderd. Het rapport maakt op basis van deze analyse zichtbaar waar kansen liggen voor herstel van het landschap en is daarmee richtinggevend.

*1.3 Het analyserapport resulteert in 8 logische deelgebieden en een ruimtelijke waarderingskaart welke als basis kan worden gebruikt voor (de inpassing van) diverse ruimtelijke ontwikkelingen.*
Om het Bornse buitengebied goed te kunnen kwalificeren is er in de analyse een onderverdeling gemaakt van acht logische deelgebieden. Deze verschillende deelgebieden zijn uitgebreid geanalyseerd en nader uitgelicht op diverse landschappelijke thema's: groenstructuur 1900 en 2020, landschapstypologie, hoogtes, bodemgesteldheid, geomorfologie, natuurnetwerken, agrarisch natuurlandschap, stedelijke laag en ruimtelijke beleving.
Aan de hand van deze uitgebreide thematische analyse en op basis van diverse veldbezoeken is er uiteindelijk een 'ruimtelijke waarderingskaart' opgesteld.

Deze ruimtelijke waarderingskaart is het resultaat van de uitgebreide analyses en een beoordeling van de huidige kwaliteit die zichtbaar is 'in het veld'.
In deze waarderingskaart wordt het buitengebied onderverdeeld in 3 kwalificaties: 'zeer hoge waarde', 'hoge waarde' en 'basiswaarde'. Deze ruimtelijke waardering en kwalificering van het landschap kan worden gebruikt als basis voor de inpassing van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Zoals aangegeven wordt deze landschappelijke waardering momenteel al meegenomen bij het proces van de energievisie en bij de PlanMER-procedure voor de toekomstige Vloedbeltverbinding.

*2.1 De Inspraakverordening gemeente Borne 2005 geeft belanghebbenden en ingezetenen de mogelijkheid om zich uit te spreken over het ontwerp van de 'Landschapsanalyse Gemeente Borne'.*
Op grond van artikel 2 van de Inspraakverordening gemeente Borne 2005 kunnen belanghebbenden en ingezetenen een zienswijze geven over het ontwerp van de 'Landschapsanalyse Gemeente Borne'.
Door deze mogelijkheid te bieden worden belanghebbenden en ingezetenen van de gemeente Borne betrokken bij het opstellen van beleid.

**4 Kanttekeningen**

*1.1 de analyse is richtinggevend maar nog geen volledige visie*
Met name de kwaliteitskaart is richtinggevend voor toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen. Maar op onderdelen zal nadere visievorming nodig zijn. Gedacht kan bijvoorbeeld worden aan de mate waarop een ruimtelijke ontwikkeling moet bijdragen aan landschapsherstel (of is alleen een goede ruimtelijke inpassing voldoende?). De vertaalslag naar een visie kan worden meegenomen in verschillende (lopende) processen of projecten zoals bijvoorbeeld de energievisie en de PlanMER Vloedbelt-verbinding. Mogelijk dat verdere visievorming ook kan worden opgepakt via het IBP-vp proces (zie 20int01348) of het proces van de omgevingsvisie. Hierover zal nog nader worden gerapporteerd.

**5 Kosten, baten en dekking**

De analyse is opgesteld vanuit de middelen voor de omgevingswet. Eventuele vervolgacties (visievorming op onderdelen, zie kanttekening) kunnen via de daarvoor bestemde middelen (bijv. Energievisie of IBP) worden opgepakt.

**6 Personeel en organisatie**

n.v.t.

**7 Vervolg na besluitvorming college**

De landschapsanalyse zal als ontwerpbeleidsnota 6 weken voor inspraak ter inzage worden gelegd.

Gemeente **Borne**

Na deze periode kan de nota, met inachtneming van de inspraakreacties, ter vaststelling worden voorgelegd aan de raad.

## 8 Communicatie

De opgestelde landschapsanalyse zal ter kennisgeving (als ontwerp) aan de raad worden verzonden en gepubliceerd worden via het digitale gemeenteblad en de 'Week van Borne'. Daarnaast zullen in ieder geval de buurgemeenten, provincie Overijssel en enkele van belang zijnde vooroverlegpartners (bv. dorpsraden Hertme en Zenderen) actief worden geïnformeerd over de terinzagelegging.

## 9 Bijlage(n)

Corsanummers: 20bij07542 landschapsanalyse N+L Landschapsontwerpers (hoge resolutie)
20bij07543 landschapsanalyse N+L Landschapsontwerpers (lage resolutie)
20bij07544 algemene legenda behorende bij de landschapsanalyse
20bij07545 kaartbijlagen behorende bij de landschapsanalyse

Onderwerp:

Begrotingsjaar:

Datum raadsbesluit:

Getoets op BTW-consequenties:

**EXPLOITATIE**

| Kostenplaats | Kostensoort | I/S | Omschrijving | Lasten | Baten |
|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | |
| | | | | | |
| | | | | | |
| | | | | | |
| | | | | | |
| | | | | | |
| | | | | | |
| | | | | | |
| | | | | | |
| | | | Totaal | 0 | 0 |

**KREDIETEN/RESERVES EN VOORZIENINGEN**

| Orders | Kostensoort | I/S | Omschrijving | Lasten | Baten |
|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | |
| | | | | | |
| | | | | | |
| | | | | | |
| | | | | | |
| | | | | | |
| | | | Totaal | 0 | 0 |

| | Voor begrotingswijziging | Mutatie | Na begrotingswijziging |
|---|---|---|---|
| **Stand Algemene reserve** | 0 | 0 | 0 |
| **Stand Reserve Beleidsontwikkeling** | 0 | 0 | 0 |
| **Stand Onvoorzien** | 0 | 0 | 0 |